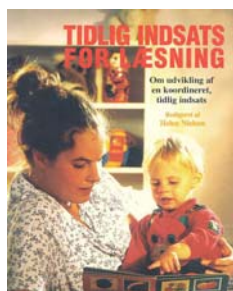

Baggrundslitteratur

39

Brostrøm, Stig (1998): *Børns sproglige udvikling i dagtilbud*. Socialministeriet og Undervisningsministeriet

Lov om social service (ikrafttræden 1.7. 98) har en formålsbestemmelse for dagtilbud til børn: det enkelte barns behov og udvikling sættes i centrum og indsatsen skal ske i samarbejde med forældrene. Det fremgår også af formålet, at dagtilbudene skal give muligheder for oplevelser og aktiviteter, der bidrager til at stimulere barneets fantasi, kreativitet og sproglige udvikling. Et centralt element i dagtilbudenes arbejde er, at man særligt støtter det enkelte barns udvikling af sprog og begreber og dermed fremme muligheden for at forbedre senere læsefærdigheder. Arbejdsgruppen har bedt nogle udvalgte projekter om at beskrive, hvordan de har arbejdet, og hvilke erfaringer de har gjort. Hertil kommer nogle almene artikler om sprogets betydning for børns udvikling.

Nielsen, H. (ed.) 1997. *Tidlig indsats for læsning. Om udvikling af en koordineret, tidlig indsats*. Special-pædagogisk forlag. Bogen peger på nyere forskning, der viser, at en tidlig indsats har stor betydning for, hvorledes læseindlæringen forløber - og ganske specielt har barnet i risiko for ordblindhed behov for en koordineret, tidlig indsats. Emnet er et af indsatsområderne i videnscentret arbejde, og bogen er et resultat af dette indsamlingsarbejde. Udover videnscentrets egne indlæg indgår artikler fra en række nationale og internationale forskere og praktikere

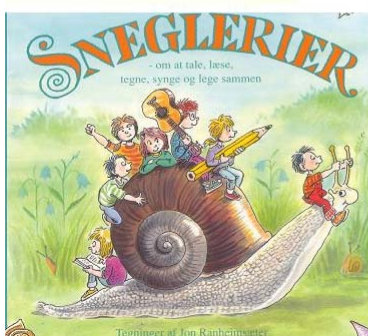
***Samarbejde mellem dagtilbud og skole* (1998). Socialministeriet og Undervisningsministeriet.** Bogen er resultatet af et udvalgsarbejde, hvor der blev set på områder som stimulering af børns sproglige udvikling og begrebsdannelse samt dialog mellem dagtilbud og skole om overgangen til skolen, og konsekvenser for pædagoguddannelsen som en forudsætning for et tættere samarbejde mellem dagtilbud og skoler. Det er der kommet to publikationer ud af: *Stimulering af børns sproglige udvikling og begrebsdannelse i dagtilbud - Samarbejde mellem dagtilbud og skole*. Hensigten er at skabe større helhed og sammenhæng i børnenes liv

Hagtvet, Bente (2004): *Sprogstimulering. Tale og skrift i førskolealderen*. Forlaget Alinea. Bogen er primært til pædagoger og lærere, der arbejder med børn i 2-6 årsalderen. Den giver en grundig teoretisk indsigt, samt en mængde praktiske vink til både udviklingen af en institutions arbejde med sprogstimulering (i Norge har institutioner arbejdet med Rammeplaner før vi i Danmark fik de pædagogiske læreplaner) såvel som den sprogstimulerende indsats i dagligdagen. Bogen er på mange måder en håndbog i tidlig sprogstimulering.

Johansen, Palle (ed.) (2002) *Kvalitet i den specialpædagogiske bistand til småbørn - en artikelsamling*. Bogen består af en samling velskrevne artikler om specialpædagogisk bistand til småbørn. Der gives eksempler på, hvordan bistanden er grebet an i forskellige kommuner, og der redegøres for nogle overordnede overvejelser omkring den specialpædagogiske bistand i kapitlet: Teori og praksis, hvor det præciseres, at den specialpædagogiske praksis skal have en teoretisk forankring. Bogen er udgivet af Samrådet af specialpædagogiske foreninger i folkeskolen, og den er udkommet på Forlaget Skolepsykologi. Et arbejdsudvalg har stået bag bogen og bag en forløber for bogen, en pjeces udsendt 2001 med titlen: Kvalitet i den Specialpædagogiske Bistand til Småbørn. I pjecen nævnes elleve basale forudsætninger for, at der er kvalitet i indsatsen på småbørnsområdet. Arbejdsgruppen har det håb for artikelsamlingen, at den "kan være med til at skabe øget opmærksomhed om den specialpædagogiske bistand til småbørn, og at den samtidig kan give inspiration til udviklingen af området".

Pædagogiske ideer

29

Bøgerne handler om den gode, almene småbørnspædagogik, hvori også barnet med sprogvanskeligheder har plads: ● sprog- og begrebstilegnelse ● udvikling af sproglig opmærksomhed ● udvikling af situationsuafhængigt sprog ● erfaringer med læsning og skrivning ● mestringserfaringer/succeserfaringer

Nielsen, Helen (1995): *Kom! Skal vi lege?* Special-pædagogisk forlag.

Kom, skal vi lege henvender sig til pædagoger, lærere og talepædagoger samt til særligt interesserede dagplejemødre og forældre. Bogen rummer ideer til lege med sproget på

småbørnstrinnet og i skolens første klasser med det formål at give børnene gode forudsætninger for læseindlæringen.

Nielsen, Helen (1993): *Sneglerier – om at tale, læse, tegne, synge og lege sammen.*

Special-pædagogisk forlag

Sneglerier er beregnet for indsats i småbarnealderen for at styrke sprogudviklingen.

Materialet lægger op til aktiviteter, hvor den voksne og barnet taler, læser, tegner, synger og leger sammen.

I tilknytning til bogen er udgivet en lille **informationspjece til forældrene**. Pjecen kan hentes på Special-pædagogisk forlags hjemmeside: www.spf-herning.dk

Pjecen formidler teoretisk stof om sprogtilegnelse på en indbydende og lettilgængelig måde. Den kan udskrives i farver, og den vil være god at bruge i vejledningen af forældre om, hvad de kan gøre for at støtte deres barns sproglige udvikling.

Fleischmann, Jytte (2000): *Lad barnet komme til orde.* Special-pædagogisk forlag.

Lad barnet komme til orde henvender sig primært til dagplejere, men også til andre, der gerne vil styrke barnets interesse for sproglige aktiviteter og barnets lyst til at bruge sproget i samvær med andre. Pjecen indeholder et kapitel om kommunikation og sproglig udvikling fra 0-6 år. Desuden indeholder pjecen et kapitel om sprogudviklende samvær samt forslag til mange forskellige sproglege.

Fleischmann, Jytte (1999): *Ryk ud med sproget.* Special-pædagogisk forlag.

Ryk ud med sproget henvender sig primært til børnehavepædagoger, men også til andre, som gerne vil styrke børns interesse for sproglige aktiviteter og deres lyst til at bruge sproget. Pjecen indeholder ideer til sprogudviklende aktiviteter for alle børn i børnehaven samt mange forslag til forskellige sproglege. Pjecen indeholder desuden et kort teoretisk afsnit om barnets sproglige udvikling samt en begrundelse for valg af lege.